

Landskap: *Skåne*
Härad: *Fangelstad*
Socken: *Käristad*
Uppteckningsår: *1939*

Upptecknat av: *Clara Andersson*
Adress: *Käristads Kola Långgata*
Berättat av: *Edla Persson*
Född år *1854* i *Käristad*

Uppteckningen rör *Plöjstämning, utkastning, ring-
mar, engelska sjuken, Skogsbruket, lery-
kastepågen, tjurmjolkning, gossniss och
gossniss.*

12 sid.

5892

ACC. N:R.

Landskap:

Härad:

Socken:

Uppteckningsår:

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

Skåne
Tingelstads
Kvävstads
1839
Olav Ludsson
Kvävstad, Lunnarp
Edla Persson
1854 i Kvävstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Blystämning var brädderkan i direkt löst
talas om i dessa trakter. Men om man kunde
bestä vissa sjukdomar med en bär bly på sig
det trodde man. Dessa bly skulle vara tagit
från en kyrkfäster. Det skulle hjälpa mot
dåliga ögon. Brädderkan minns att en vid
fjira års ålder fick en par öringar av bly.

Dessa bly var tagit från den gamla kyrkans fäster.

Enens far stek med en syl lår i Enens öron.
smickas att de fästes ringarna dit.

Vide man dåligt så skulle man gå ut ståna
sig under kyrkblockerna uppe i tornet. Då blev
man bestad.

En dag av blystämning minns brädderkan

Skriv endast på denna sida!

5892

ACC. N:R.

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

När
Ingelstads
KrävestadClara Andersson
Krävestad, Lunnys
Edla Persson
1854 i KrävestadLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Man kunde pasta nio socker olika föremål
av trä, metaller, möbler m.m. i en korg.
Denne korg skulle sedan brännas och över
röken ständes sig den sjuka. Det betydde
sådana sjukdomar som man "kommit för"
(antagligen dalsamma som "irak"). Proceduren
skulle föresiggas sedan saken gått med och upp-
repas tre gånger.

"Ringormar" (en slags skada) kunde man
skriva bort. Man tog en knappnål med gult
lurud. Med denna skrev man kring ring-
ormen sju gånger vänt och sju gånger rätt
och så läste man en formel.

ACC. N:R. 5892

Landskap: *Mörn* Upptecknat av: *Olava Andersson*
 Härad: *Ingelstads* Adress: *Kvärestad, Lunnarp*
 Socken: *Kvärestad* Berättat av: *Edla Pristner*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Kvärestad*

37
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Ingelstads kyrkan kändes skön. Den varligt
 såg en bota den var en "måla sig" i en dörr.
 Denna dörr kunde öppna sig mot kyrkan i
 fri gavelingen. Således var kyrkan lög norr om
 gårdens skugga det var en dörr som öppnas
 mot norr. Man ständ sig vid dörren, fam-
 nade från börsens lön, sött, från alla flera
 lönnen så en den "famnetan" bildade en kors.
 Därför kunde man kasta vatten i sin lög-
 na tröska och med lite av den bestycke
 pausen.

En gammal man i Kvärestad kände skön
 gevar en sticka löl på sin finger. Det
 blev som därvid sippade at kunde den sin-

Skriv endast på denna sida!

Ingelstads kyrka!
Anders!

ACC. N:R. **5892**

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Clara Lindqvist*
 Härad: *Fangelstads* Adress: *Kvärestad, Lunnarp*
 Socken: *Kvärestad* Berättat av: *Hedde Persson*
 Uppteckningsår: *1839* Född år *1854* i *Kvärestad*

41
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På bricka. Senare gubben Lade en gång slagit
 ihjäl en människa, därför troddes han ha fö-
 mögan att bota enger och sjukar.

Storgsmannan förde man talas om i Island.
 Enamånsen såg han ut som en vakker flicka
 men han var så ut som på ryggen "så han
 föst sig ut". Han var han lättän precis lik
 en baktrög. I Fosters skog fanns en
 storgsmannan. En man från L. Kvärestad gick
 en sommardag genom skogen. På en bäck
 strax vid ingången till skogen såg en mycket
 arbet förtimmar. Mannen gick förbi henne
 och lälsade attig. När han kommit till längre
 ned i skogen vid en träd som kallades

ACC. N:R. 5892

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Olav Rudesson*
 Härad: *Torgelstads* Adress: *Kvärestad, Lunnarp*
 Socken: *Kvärestad* Berättat av: *Hedda Persson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Kvärestad*

5/
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

"Grevinnans träd" säu på en bäck där, en liten
 vackert fruntimmer, manken lättsad utgjf
 och fort satte sin väg utan att märkas tänka
 på att det kunde vara annat än en vanlig
 flicka. Men när han kommit en stycke längre
 in i skogen så såg fruntimmeren där på
 en bäck. Då anade mannen osärlighet och för-
 stod att det var skogsorosan, samt började
 springa för livet. Då lödde han en "feket gräs"
 (en naturligt väx) från fruntimmeret som frösom
 in i skogen. Mannen kom lyckligt från även-
 tyget utan något mer.

Brästerskan har inte hört talas om att man
 skjutit något skogsrä. Men historien om

ACC. N:R. 5892

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Olava Andersson*
 Härad: *Fangelstads* Adress: *Kvärestad, Lunnarp*
 Socken: *Kvärestad* Berättat av: *Edla Persson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Kvärestad*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Kock skytt" som sköt en tran, bristades han
 "Kock skytt" var på den tiden en både en
 mycket intresserad och skicklig jägare. Efter
 sin död blev han därför utvald att jaga
 kocken på jorden. Han kom ridande upp i
 byn och två jaktblunder hade han alltid med
 sig. En gång kom han ridande upp vid Rone-
 lekst. Där gick han syn på två tran, en
 rull och en pientimmes. Med sina båda lun-
 der följde jagade han dem. När han kommit
 till Kvärestad förlorade han dem ur sikte.

Der gick en man och drog gräs. "Kock skytt"
 frågade honom om han var något orädd.
 "Ja" sa mannen, "först kom en stort pientim-

ACC. N:R. 5892

Landskap: *Skåne* Upptecknat af: *Clara Rudman*
 Härad: *Sjögårdstads* Adress: *Kvärestad, Lunnarp*
 Socken: *Kvärestad* Berättat av: *Hella Persson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Kvärestad*

7)
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

mer, med bröst så stora att hon kunde slå
 dem upp över skuldrorna, och ofta kunde hon
 säga "Lunda!" - "Falken Lund va för" frågade
 henne skygga. "Det var den bästa," svarade mannen.
 "Ja, va Brun för Black då när inte Månen
 Borna backar i månen," sa hon. Och på kvällen
 när hon skygga och lemläcka hade hon skjutit
 tricket Månen, och hade henne på listens munter.
 I en "brydesten" i P. Kvärestad
 spikade det ofta. På månen hörde det ofta
 "bryda" därinne fast ingen människa fanns
 där. Och en mystisk figuren som av jättar Rana.
 De "brydesten-pågen" kunde låna till där.
 Det var många som hade sett honom.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5892

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Edla Andersson*
 Härad: *Fongelstad* Adress: *Krästved, Lunnarp*
 Socken: *Krästved* Berättat av: *Edla Andersson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Krästved*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En "Kringa" (Kvinna), skulle en man gå
 till byråstuan för att låna sken. Kvinnan
 skulle hon baka en pöj som hade långa
 ögon. Sken skulle röra ut i vägen och den
 hon skulle lägga på ögonen. Det var först
 till stuan och Kringan måste kysa sig själv
 en klapp på gaveln. "Men hon var inget
 pygget där de Kringa (Det skulle man kända i)
 stod där en rödbrun pöj." Det var byråstus-
 pöjen. Kringan sprang förskräckt på löven
 men den var ju först. Ut kom hon ändå, men
 hon kunde efteråt inte minnas hur.

En annan "Kringa" skulle gå dit och
 tocka för en man. Hon såg ljus i "stuan"

ACC. N:R. 5892

Landskap: *Skåne* Upptecknat af: *Olav Anderson*
 Härad: *Tomestad* Adress: *Käristad, Lunnarp*
 Socken: *Käristad* Berättat av: *Helle Persson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Käristad*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och loide att det "bröd" väldigt. Hon trodde så att
 hon blev frisk. De som skulle verka för brukade
 nämligen komma tidigt på natten, och de som
 bröt kom längre fram på morgonen. Men när
 hon kom i närheten av staden häftes hjertet och
 inte en ljud hörd. Hon båkade på lösen, men
 ingen öppnade. Hon trodde, att en gammal som
 brukade kallas vid ekmanen "Lissela Hammar",
 var inne i staden och inte ville öppna. "Josi" sa
 "ningan, du vill inte öppna, ja du ska jo alltid
 vara så Lissela Hammar". Då loide en "födel
 grin" (naturligt visst) därnärifrån. "Ningan
 blev så fruktadt att hon aldrig mer gick dit
 på natten. Hon förstod att det var byråttspöken

ACC. N:R. 5892

Landskap: Skåne Upptecknat av: Claus Andersson
 Härad: Ingelstads Adress: Kvärestad, Lummala
 Socken: Kvärestad Berättat av: Edla Persson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i Kvärestad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

En löst.

En brädderskaus brändeskenen kom en gång några
 leppar som blev "läna kus" (ligga kvar över natten)
 Det gick de lov. På morgonen kom brädderskaus
 gav ut på logen där lepparna logat. Då gick
 han till sin förskräckelse se att den var lapp-
 gumman såu och mjölkade fyra stycken pinna
 som hon stuckit in i ryggen. Mjölkken rann
 i strida strömmar ut i lums spann. "Ja"
 sa hon "du ska inte bli rädd för de i intet här
 Nor jag mjölkar, det är bara storböndernas."

Folk talade så mycket om spöken
 här i vildren och var så rädda därför. Ibland
 kunde det låta att det var människor klädde

ACC. N:R. 5892

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

at sig till spöke för att skänkas andra.

En man i P. Krävestad ville gärna köpa en
hus av en gammal kvinna. Men kvinnan
ville inte sälja sitt hus. De tänkte manna
att kunde han få kvinnan att tro att det spö-
kade kring huset så sålde han det nog för en
billigt pris. En kväll då han visste att kvinnan
var på Rastegille tog han en lampa och sig
och störde sig vid husknuten. När kvinnan kom
hem på natten fick hon se en vit skymnad bakta
kannan vandra ut emot sig. Hon blev förskräckt,
gick på knä på vägen och böjede låga böner
och psalmsverser. Det visste hon att det var en
särskild makt att få spöken att försvinna.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. **5892**

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Elaer Sundersen*
 Härad: *Ingelstads* Adress: *Kvärestad, Lunnarp*
 Socken: *Kvärestad* Berättat av: *Helle Sørensen*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1854* i *Kvärestad*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men spåket försvann inte. Det kom bara närmare.
 De började gummarna med ord. "Joss" sa
 han, de ville inte vika för Guds ord, de krusade
 de viken för Kvärestad. Han började plöja den
 från vägen, men de försvann "spåket".

Gårdsri Kånnu bräderskan ej. Linn
 men Gårdsri och Gårdsri var en par
 väsen som gummarna och som om de gynnade vinn
 stå vid med. Bräderskans far budade också
 julstämman och Gårdsri och Gårdsri och Gårdsri
 sått upp en pat mat linn linn på vinn.